

2. AZ EGYES ORSZÁGOKRA VONATKOZÓ DOKUMENTUMOK

2.1. ROMÁNIA

2.1.1. Egyezmény a Romániai Magyar Demokrata Szövetség és a Romániai Társadalmi Demokrácia Pártja Között (2001)

Az aláíró felek egyetértének abban, hogy konkrét intézkedéseket hajtsanak végre 2001-ben a jelen Egyezményben előírt célok megvalósítása érdekében:

I. A gazdasági reformfolyamat folytatása, a 2001–2004-es Kormányprogram tervezetének és az ország gazdasági fellendítésére, az európai és euroatlanti integrációra vonatkozó középtávú stratégiának az alapján.

II. A közigazgatás decentralizálásának folytatása:

1. Véglegesítik a helyi közigazgatási törvény elfogadását, beleértve az anyanyelv használatára vonatkozó rendelkezéseket 20%-ot meghaladó kisebbségi lakosság esetén, a Románia Szenátusa által elfogadott változat szerint;

2. Egyes közcélú szolgáltatások fokozatos demilitarizálása legkésőbb 2002-ig, a következőképpen:

– a lakossági nyilvántartás átvétele, valamint közületi szolgáltatásként való megszervezése a polgármesteri hivatalok és megyei tanácsok által (személyazonossági kártya, választói könyv, az állandó választási listák elkészítése, hajtási jogosítvány, gépkocsitörzskönyv);

– az útlevel-nyilvántartás áthelyezése a prefektúrák hatáskörébe egy megyei szakszolgálat létrehozásával;

– közcélú szolgálatok megszervezése sürgősségi állapotokra (tűzvétség, árvíz, jégverés, földrengés, fagy), amelyek átveszik a jelenlegi tűzoltó- és polgári védelmi egységek hatásköreit;

– a közrendfenntartó közösségi rendőrség létrehozása minden közigazgatási egység szintjén – község, város, megyei jogú város – a rendőrfelügyelőségek egyes sajátos hatásköreinek átvételére.

– Az előírtak hozzájárulnak a személyes biztonság, valamint minden polgárnak és javainak biztonságát és védelmét célzó intézkedések megerősítéséhez, olyan törvények sürgős elfogadásával, amelyek megegyeznek a haladó európai államok normáival.

III. Az államosított tulajdonok visszaszolgáltatási folyamatának véglegesítése

1. Befejezik a 2000. évi 1. számú Törvény alkalmazását. A visszaszolgáltatási folyamaton belül felgyorsítják a birtoklevelek kibocsátását.

2. Az államosított ingatlanokról szóló törvény véglegesítése.

3. Az egyházaktól, valamint a nemzeti kisebbségek egyesületeitől és szervezeteitől jogtalanul elvett ingatlanok és ingó javak esetén megteremtik a tulajdonjog visszaszerzését és ezen javak kezelésének módozatait biztosító törvényes keretet.

IV. A nemzeti kisebbségek védelme minden kisebbség szabad és teljes önkifejezési lehetőségének biztosításával, az emberi jogok tiszteletben tartásával és Románia európai és euroatlanti integrációs kötelezettségeivel összhangban valósul meg.

1. Folytatódni és bővülni fognak az elmúlt évtized intézményes és törvényhozási kezdeményezései.

2. Megteremtődnek a minden nemzeti kisebbséghez tartozó román állampolgár számára a nemzeti identitás szabad kifejezését, megtartását és fejlesztését biztosító feltételek, úgy, hogy ezek az állampolgárok teljes mértékben megnyilvánulhatnak a kultúra, a nyelv, a vallás, a nevelés, az oktatás és a közélet terén.

3. A döntéshozatal hatékonyságának növelése és a kisebbségi önanonosságnak a lakosság körében való megjelenítése céljából ösztönözni fogják a nemzeti kisebbségekkel közös erőfeszítést és párbeszédet.

4. A kisebbségek minden ország számára nagy erőforrást jelentenek, és ezzel az erőforrással való jó gazdálkodás az az út, amely egyaránt szolgálhatja a kisebbségek nemzeti önazonosságának fejlődését, valamint biztosítja az interkulturális együttműködést. Ezt a modellt polgári-multikulturális modellként lehet meghatározni.

5. A multikulturális fejlődés a következő célok megvalósításával tartható fenn:

- egy olyan közösségi keret biztosítása, amely kedvez minden sajátos kulturális modell fejlődésének folytatásához, mind az illető közösségeken belül, mind az egész helyi közösségekben, mind országos szinten;

- a kisebbségek kulturális értékeinek a többség részére való áramoltatását megvalósító modell kifejlesztése úgy, hogy minden polgár számára biztosítsuk a térségben lakó más nemzetiségek szellemiségének és történelmének megismerését.

Ennek értelmében a következőket fogjuk szem előtt tartani:

- a jelenlegi oktatási keret bővítése, szakonként és képzési szintenként, elemi, középiskolai és egyetemi szinten;

- magyar nyelvű oktatási vonal finanszírozásához szükséges szervezési és szakmai keret létrehozása a Babeş–Bolyai Egyetemen;

- 2001-ben bővíteni fogjuk a magyar nyelvű oktatási hálózatot, illetve további felsőfokú tanintézetekben vezetjük be a magyar nyelvű oktatást, az igényeknek megfelelően;

- a magyar művelődési intézmények méltányos támogatása;

- a magyar rádió-, illetve televízióműsorok összekapcsolása és egybehangolása oly módon, hogy teljesebbek és tartalmasabbak legyenek mind helyi, mind országos szinten, beleértve új adók létrehozását és az adásidők növelését;

- az anyanyelv használatának biztosítása a közéletben;

- az egyházak szellemi és anyagi javainak megőrzésének és fejlesztésének szavatolása, a vallási pluralizmus és a lelkiismereti szabadság elveinek tiszteletben tartásával;

- minden elismert felekezettel együtt támogatjuk a szociális-karitatív tevékenységeket (utcagyerekek, árvaházak, fogyatékosok, öregotthonok, nehéz helyzetű családok) az államnak erre hivatott intézményeinek közvetítésével;

- az egyházak további pénzügyi támogatása szükségleteknek megfelelően, az állam lehetőségeinek függvényében;
- a kultusztörvény elfogadásának sürgetése;
- a kisebbségek méltányos képviselőinek biztosítása az ország kormányzati, illetve szakmai és társadalmi intézményeiben, az esélyegyenlőség elvének alapján, az egységen belüli sokszínűség megvalósítása érdekében;
- megmaradnak a kisebbségi főigazgatóságok a Művelődési Minisztérium, valamint az Oktatásügyi Minisztérium keretein belül;
- a Nemzeti Kisebbségek Hivatalának szerkezete és hatásköre kérdésében a kormány képviselői konzultálnak az RMDSZ-szel, valamint más kisebbségek képviselőivel.

V. A regionális fejlesztés terén méltányos támogatást biztosítanak az állami költségvetésből a kisebbségek által is lakott területeknek és helységeknek. Ennek érdekében a szakminisztériumok támogatni fogják ezen területek és helységek infrastrukturális és más jellegű pályázatait.

VI. Az aláíró felek kötelezik magukat egy stabil és konstruktív politikai légkör megteremtésére Románia Parlamentjében, együttműködve a Kormány által javasolt törvénytervezetek előkészítése és elfogadása végett, valamint a jelen Egyezmény előírásainak helyi és országos szintű alkalmazása céljából.

A TDRP kötelezi magát, hogy minden fontos bel- és külpolitikai kérdésben előzetesen konzultál az RMDSZ-szel.

Amennyiben jelen Egyezmény feltételeit tiszteletben tartják, az RMDSZ tartózkodik a Kormány elleni bizalmatlansági indítványok kezdeményezésétől vagy támogatásától.

Az aláíró felek megegyeznek, hogy a jelen Egyezményben foglaltak megvalósítását legalább negyedévenként újrazvizsgálják.

ROMÁNIAI MAGYAR DEMOKRATA SZÖVETSÉG

Markó Béla szövetségi elnök

ROMÁNIAI TÁRSADALMI DEMOKRÁCIA PÁRTJA

Adrian Năstase első alelnök

2.1.2. Megállapodás a Szociáldemokrata Párt és a Romániai Magyar Demokrata Szövetség együttműködésére a 2002. esztendőben

Figyelembe véve a két politikai alakulat között létrejött Megállapodás alapján a 2001. évben, a Szociáldemokrata Párt és a Romániai Magyar Demokrata Szövetség közötti együttműködés pozitív eredményeit;

- Tekintetbe véve az SZDP és az RMDSZ 2001. évi együttműködésének jótékony hatását az egész román társadalom egyes elsőrendű célkitűzéseinek megvalósításában;

- Úgy véelve, hogy a politikai stabilitás fenntartása országunkban alapvetően fontos az európai és euroatlanti integráció folyamata gyorsításához;

- Annak tudatában, hogy mind Romániának a NATO-ba való felvétele, mind az Európai Unióval folytatott tárgyalások felgyorsítása távlatában szükséges a parlament és a végrehajtó hatalom szintjén a csatlakozási kritériumok teljesítése;

- Figyelembe véve a politikai és intézményi reform felgyorsításának szükségességét, a decentralizáció folyamatának folytatását, a privatizáció és az infrastrukturális fejlesztés gyorsítását az ország minden övezetében;

- Tudatában lévén, hogy Romániában megvannak a reális feltételei annak, hogy véglegesítsék és lezárják a tulajdonnal kapcsolatos kérdések átfogó megoldási folyamatát, a föld- és erdőalapi birtoklevelek kiadását, az államosított ingatlanok természetbeni vagy kárpótlásos visszaszámoltatását;

- Tekintetbe véve a felek közös akaratát, hogy hatékony szociális védőintézkedésekkel és szolidaritással biztosítsák a társadalmi stabilitást;

- Úgy értékelve, hogy az SZDP–RMDSZ együttműködés nyomán javult a többség és a nemzeti kisebbségek közötti viszony;

- Abból a tényből kiindulva, hogy a kisebbségek az egész ország számára kulturális és szellemi vagyont képeznek, és úgy vélvén, hogy a nemzeti kisebbségek jogainak tiszteletben tartása és bővítése nem jelenti a többség jogainak szűkítését, hanem biztosítja az ország minden állampolgárának esélyegyenlőségét;

- Kifejezve azon akaratukat, hogy együttműködésük révén hozzájáruljanak az országunkban élő különböző etnikumok méltányos és harmonikus együttéléséhez, valamint a szélsőséges erők elszigeteléséhez;

– Figyelembe véve az aláíró felek óhaját, hogy minden nemzeti kisebbség, beleértve a magyart is, megőrizhesse, kifejezhesse és fejleszthesse nemzeti önazonosságát, Románia Alkotmányának, az Európai Emberjogi Egyezménynek, A Nemzeti Kisebbségek Védelméről szóló Keretegyezménynek, A Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartájának, A Helyi Önkormányzatok Európai Chartájának megfelelően;

– Tudatában annak, hogy az aláíró felek együttműködésének nemzetközi szinten pozitív következményei voltak, és ez fontos szerepet játszott mind a Schengen-tértségbe utazó román állampolgárok vízumkötelezettségének eltörlésében, mind Románia NATO- integrációjának felgyorsításában:

A SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT ÉS A ROMÁNIAI MAGYAR DEMOKRATA SZÖVETSÉG ama szilárd akaratának ad hangot, hogy folytassa és fejlessze együttműködését a 2002. esztendőben annak érdekében, hogy gyorsítsa a gazdasági reformokat, leállítsa az elszegényedést, szembeszálljon a korrupcióval és a bűnözéssel, tiszteletben tartsa az emberi jogokat, fokozza erőfeszítéseit a NATO és az Európai Unió struktúráiba való integrálódásáért.

ENNEK ÉRDEKÉBEN A SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT ÉS A ROMÁNIAI MAGYAR DEMOKRATA SZÖVETSÉG MEGKÖTI A 2002. ÉVRE SZÓLÓ ALÁBBI EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁST:

I. AZ SZDP ÉS AZ RMDSZ POLITIKAI KAPCSOLATAI TEKINTETÉBEN

1. Az SZDP és az RMDSZ – az ország sorsáért felelős politikai alakulatok – folyamatosan együttműködnek a központi vezetőségek szintjén, kölcsönösen tájékoztatják egymást a prioritást jelentő kérdésekben.

2. Az aláíró felek megegyeznek abban, hogy képviselőik meghívottként részt vegyenek a két politikai alakulat országos összejövetelein.

3. Az SZDP és az RMDSZ megállapodnak abban, hogy operatíván tájékoztatják egymást a két politikai alakulat központi végrehajtó szervei által elvégzett elemzésekről és elfogadott határozatairól.

4. Az aláíró felek közös megegyezés alapján tapasztalatcseréket, vitákat és szimpóziumokat rendeznek a politikai, gazdasági és szociális tevékenység különböző témáiról.

5. Az SZDP és az RMDSZ vállalják, hogy nemzetközi kapcsolataikban támogatják Románia alapvető érdekeit, a Kormány európai és euroatlanti

integrációs külpolitikáját, fontos esetekben biztosítva a kölcsönös, előzetes tájékoztatást.

6. Az aláíró felek megegyeznek abban, hogy a nemzetközi normáknak megfelelően támogatják a határon kívüli románok érdekeit, különösképpen a magyarországi román kisebbségét.

7. Az SZDP és az RMDSZ vállalja, hogy fokozott figyelmet szentelnek a magyar többségű megyékben és helységekben élő román kisebbség kérdésének, és fellépnek az összes román állampolgár esélyegyenlőségéért.

8. A két politikai alakulat továbbra is kiemelt figyelmet szentel a nemzeti kisebbségek védelmének, az intézményi és jogi keretek fejlesztésének.

* Az elkövetkezőkben is bővítik annak lehetőségét, hogy biztosítsák a nemzeti kisebbségekhez tartozó minden román állampolgár jogát etnikai önazonosságának szabad megőrzéséhez és fejlesztéséhez, hogy teljes mértékben megnyilatkozhatson a kultúra, a vallás, a nevelés és az oktatás, valamint a közélet területén.

* Fokozott figyelmet szentelnek a kisebbségi közösségek problémáinak azon helységekben, ahol részarányuk alacsony a többségi lakossághoz képest.

9. Az SZDP és az RMDSZ fellépnek annak érdekében, hogy helyesen alkalmazzák a határon túli magyarok státusára vonatkozó törvénnyel kapcsolatos, Románia és Magyarország kormányfője közötti Egyetértési Nyilatkozat előírásait.

* Központi szinten a Nyilatkozat alkalmazását monitorizáló bizottság jön létre, amelyben részt vesznek az RMDSZ képviselői is.

10. Az aláíró felek felkérlik a két politikai alakulat sajtóirodáit, hogy ha arra szükség mutatkozik, szervezzenek közös sajtóértekezleteket, illetve adjanak ki közösen egyeztetett közleményeket a média és a közvélemény pontos és gyors tájékoztatása érdekében.

II. AZ SZDP ÉS AZ RMDSZ PARLAMENTI CSOPORTJAINAK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOSAN

1. Az SZDP és az RMDSZ felkéri képviselőházi és szenátusi frakcióit, hogy folyamatosan működjenek együtt a Törvényhozási Programban szereplő jogszabályok elfogadásáért az európai uniós szabályozásokhoz való felzárkózás érdekében.

2. Az aláíró felek megállapodnak abban, hogy a parlamenti frakciók vezetői és a két Ház Állandó Bizottságának SZDP-s és RMDSZ-es tagjai hetenként, illetve ahányszor arra szükség mutatkozik, egyeztetni fognak azal a céllal, hogy a prioritásokat megjelöljék, és a Parlament által napirendre tűzött törvénytervezetekkel kapcsolatosan koherens álláspontot alakítsanak ki.

3. A két politikai alakulat felkéri a Parlament két házának különböző szakbizottságaiban tevékenykedő tagjait – elsősorban a bizottsági elnököket, alelnököket és titkárokat –, hogy biztosítsák a szoros és hatékony együttműködést a jogszabálytervezetek megvitatásában, a jelentések elkészítésében és elfogadásában.

4. Az SZDP és az RMDSZ parlamenti frakcióinak vezetői a különböző jogszabálytervezetekkel kapcsolatosan előzetesen tájékoztatják egymást, és eljuttatják egymásnak a szóban forgó dokumentumokat.

5. Az SZDP és az RMDSZ azt kéri azoktól a képviselőitől és szenátoraitól, akik küldöttek az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésében és más nemzetközi szervezetekben, illetve parlamenti baráti csoportok tagjai, hogy folyamatosan működjenek együtt nemzetközi téren az ország érdekeinek érvényesítéséért.

III. A KORMÁNY TÁMOGATÁSÁVAL KAPCSOLATOSAN A KORMÁNYPROGRAM ALKALMAZÁSA ÉRDEKÉBEN

1. Az SZDP és az RMDSZ vállalja, hogy támogatja a Kormányt Románia Parlamentje által elfogadott kormányzási programjának, a 2002. évre szóló cselekvési tervnek, valamint az országos, regionális és helyi szintű gazdasági és társadalmi fejlesztési stratégiáknak az életbe ültetésében.

2. A gazdasági reform felgyorsításának területén az SZDP és az RMDSZ parlamenti és a kormányzási intézkedéseket fogantatosítanak a tartós gazdasági növekedés biztosítása érdekében.

* Elemzik az adóterhek mértékét, és a kormányprogram alapján megoldásokat keresnek annak csökkentésére.

* Felgyorsítják az ipari és mezőgazdasági kereskedelmi társaságok privatizálását.

* Beindítják az energetikai szektor mélyreható szerkezetváltásának folyamatát.

- * Fellépnek a gazdaságban létező pénzügyi körbetartozások csökkentéséért.
- * Elemezni fogják annak lehetőségét, hogy a 2003. évi állami költségvetés tervezetének kidolgozásakor a Parlament által is jóváhagyandó mértékben a profitadóból le lehessen írni egy bizonyos százalékot, amelyet művelődési, oktatási, vallási, jótékonyági, sportegyesületi intézmények vagy tevékenységek támogatására lehessen fordítani.
- * Támogatni fogják a kis- és középvállalkozásokat pénzügyi források biztosításával, hogy hozzáférhessenek bizonyos programokhoz.
- * A két politikai alakulat támogatni fogja a Román Beruházási Ügynökség létrehozását.
- Támogatni fogják a beruházásokat, kivételes figyelmet szentelve a külföldi befektetéseknek, a külföldi és hazai tőke bevonásának.
- Támogatni fogják a lakásépítkezési beruházásokat.
- * Módosítani fogják a kereskedelmi szerződéseket szabályozó törvénykezést, hogy ezáltal növeljék a szerződő felek felelősségét.
- * Véglegesítik a szövetkezetek szervezéséről és működéséről szóló törvénytervezetet (2002. június 30.).
- 3. Az aláíró felek fellépnek a tulajdon-visszaszolgáltatás folyamatának véglegesítéséért.
- * Egy országos program alapján 2002. december 31-ig nagy vonalakban befejeződik a föld- és erdőalap tekintetében a birtoklevelek kiadása.
- * 2002. február 28-ig a Képviselőház a Szenátusban megszavazott formában elfogadja a 102/2001-es sz. Sürgősségi Rendeletet. Felgyorsítják a visszaszolgáltatást a birtokba helyezés és a birtoklevelek kiadása révén.
- * Az állam által az egyházaktól, az egyesületektől és szervezetektől jogtalanul elvett ingatlanok és ingó javak esetében – beleértve a nemzeti kisebbségeket is – a Kormány 2002. április 30-ig visszaszolgáltatási törvénytervezetet terjeszt a Parlament elé, amelyet a Parlament a maga során 2002. szeptember 30-ig elfogad.
- * Elfogadják a visszaigényelt, de természetben vissza nem adható ingatlanokért járó kárpótlásról szóló törvényt a 10/2001-es törvénynek megfelelően (2002. június 30.).
- Aktualizálják a 10/2001-es törvény alkalmazási metodológiáját (2002. február 28.).

4. A közigazgatás decentralizációja terén a Szociáldemokrata Párt és a Romániai Magyar Demokrata Szövetség fellépnek a decentralizációs és demilitarizálási intézkedések folytatásáért az alábbiak szerint:

* Elégséges pénzügyi forrásokat bocsátanak a helyhatóságok rendelkezésére, hogy azok biztosíthassák azon szolgáltatások minőségét és intézmények működését, amelyek a megyei és a helyi tanácsok alárendeltségébe kerültek át.

- Folytatódik a nemzetiségi kisebbségek által is lakott közigazgatási-területi egységek méltányos támogatása a költségvetésből. Ebben az értelemben a szakminisztériumok támogatni fogják az infrastrukturális és más természetű projekteket ezekben az övezetekben.
- Folytatják a jövedelemadóból leosztott, a helyi tanácsok finanszírozására szánt részarány növelését.
- Tanulmányozni fogják annak lehetőségét, hogy az adófizető lakhelyén adózzon annak érdekében, hogy közvetlenül vegyen részt a helyi erőforrások megteremtésében.
- Az évi költségvetési törvény révén a továbbiakban is növelni fogják ama összegek arányát, amelyek a helyi közigazgatási szerveknél maradnak a jövedelemadóból és más forrásokból.

* Befejezik a 213/1998-as sz. törvény előírásainak alkalmazását a köztulajdonnal és annak jogállásával kapcsolatosan a közigazgatási-területi egységek köz- és magánvagyonára tekintetében (2002. június 30.).

* Intézkedéseket foganatosítanak, hogy a lakosság-nyilvántartási közösségi szolgáltatás – a 308/2001-es sz. törvény értelmében és a Kormány a törvényes rendelkezésekre vonatkozó országos programot jóváhagyó határozatával összhangban – lépcsőzetesen a helyi hatóságok alárendeltségébe menjen át (2002. június 30.).

- A rendkívüli állapotokkal foglalkozó közösségi szolgáltatás a helyi hatóságok alárendeltségébe kerül (2002. szeptember 30.).
- Az útlevelkibocsátó közösségi szolgáltatás 2002. október 30-ig a prefektúrák alárendeltségébe kerül.

* Monitorizálják a 215/2001-es sz. helyi közigazgatási törvény és a metodológiai normák alkalmazási módját.

- Intézkedni fognak a 215/2001-es sz. törvény 38. szakasza „u” bekezdése előírásainak alkalmazása és tiszteletben tartása érdekében az ut-

cák, terek és közintézmények névadásával, illetve névváltoztatásával kapcsolatosan.

- Hatályon kívül helyezik a 100/1990-es törvénydekrétumot (2002. február 28.).
- Megállapítják a helyi hatóságok illetékességét az illető közigazgatási-területi egységben működő egyetemelőtti oktatási intézmények névadásában és változtatásában.
- * Elemezni fogják ipari parkok létrehozásának célszerűségét újabb megyékben, beleértve a nemzeti kisebbségek által lakottakat is.
- * Biztosítani fogják fejlesztési egyesületek létrehozását a köz- és magánpartnerség rendszerében, a 215/2001. sz. törvény azon előírásai értelmében, amelyek biztosítják a helyi hatóságok jogát, hogy szövetkezéssel és pénzalapok biztosításával az általuk képviselt közösségek javára regionális fejlesztési programokat valósítsanak meg.

5. Az SZDP és az RMDSZ kivételes figyelmet szentel a szociális védelemnek.

- * Megkövetelik a garantált minimáljövdelemről szóló törvény előírásainak alkalmazását.
- * Biztosítani fogják az etnikai okokból üldözött személyek jogairól szóló 189/2000. sz. törvény pontos életbe ültetését. Ennek érdekében 2002. február 28-ig véglegesítik a törvény metodológiai alkalmazási normáit.
- * Elfogadják azt a törvénytervezetet, amely bizonyos jogokat biztosít azon személyeknek, akik a katonai szolgálatot munkaszázadokban töltötték le.
- * Biztosítani fogják a nyugdíjak differenciált indexelését, előnyben részesítve a kisnyugdíjakat.
- Folytatják a nyugdíjak kiigazításának menetét, hogy csökkentsék az előbbi években felgyűlt egyensúlyhiányt.
- A nyugdíjkérés beadásának időpontjától számítva a lehető legkisebb időre rövidítik le a nyugdíj megállapítását és kifizetését.
- * Előnyösebb hitelezési rendszert teremtenek a fiatal végzősök számára, hogy lakáshoz juthassanak.

6. Az egészségügy terén az SZDP és az RMDSZ következetesen fellép a lakosság egészségi állapotának tényleges javítását célul tűző országos stratégiák és programok valóra váltásáért.

* Elfogadják a kórházak szervezésére és tevékenységük lebonyolítására vonatkozó törvényt, figyelembe véve, hogy azok a helyhatóságok alárendeltségébe kerülnek át.

* Fokozzák a megyei egészségbiztosítási pénztárak alapjai szabályszerű és hatékony felhasználásának ellenőrzését.

7. Az oktatás terén az SZDP és az RMDSZ a következőkben állapodnak meg:

* Támogatják és fejlesztik a tanügy intézményes kereteit szakonként és képzési – elemi, gimnáziumi, líceumi és egyetemi – szintenként.

• Folytatódik a decentralizálás folyamata, az intézményi autonómia fejlesztése.

• Egyeztetik a tanügy általános célkitűzéseit a munkaerőpiac tényleges igényeivel.

* A felsőoktatásban:

• Magyar nyelvű karokat és tanszékeket hoznak létre a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetemen, a Tanügyi törvény előírásainak tiszteletben tartásával.

• Megvizsgálják a magyar nyelvű tagozat létrehozásának módozatát a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen, a beiskolázási számot is megállapítva.

• A Kolozsvári Gheorghe Dima Zeneakadémiára, a Kolozsvári Agrártudományi Intézetre, a Marosvásárhelyi Petru Maior Műegyetemre vonatkozóan tanulmányozzák magyar nyelvű csoportok létrehozásának módozatát, a törvényes előírásoknak megfelelően.

* Az egyetem előtti oktatásban:

• Az állami oktatás keretében, a Tanügyi törvény 121. szakaszának megfelelően és az Európa Tanács külön ajánlásainak szellemében biztosítani fogják a magyar nyelv tanulását, a konkrét és valós igények függvényében.

• Az egyházi középiskolákban az elkövetkező években is tiszteletben tartják a 2001–2002-es tanévre megállapított beiskolázási számokat.

• Az iskolahálózat átszervezésekor figyelembe fogják venni azon szakemberek véleményét is, akik a nemzeti kisebbségek érdekeit képviselik.

• A tanügyi reformmal kapcsolatos jogszabályok kidolgozásának folyamatában biztosítani fogják a nemzeti kisebbségek sorából származó szakemberek részvételét is.

- Az Oktatási és Kutatásügyi Minisztérium költségvetése révén biztosítják a szükséges pénzügyi támogatást a nemzeti kisebbségek anyanyelvű oktatásában használt tankönyvek elkészítéséhez és kiadásához.
8. Az audiovizuális média területén az SZDP és az RMDSZ a következőkben egyezik meg:
- * Újraindítják román és magyar nyelven a Marosvásárhelyi területi televízióstúdiót.
  - * A Kommunikációs és Információs Technológia Minisztériuma elemezni fogja és megoldja az antennahálózat fejlesztését abból a távlatból kiindulva, hogy összekapcsolják ily módon a magyar nyelvű rádió- és televíziós adásokat, megvalósítva azok fokozottabb helyi és országos szintű koherenciáját.
  - * Biztosítják az RTV 2 földi sugárzási hálózatának fejlesztését és kiterjesztését, hogy azt az ország minden megyéjében fogni lehessen.
9. Az SZDP és az RMDSZ más fontos területeken is együtt fog működni, mégpedig:
- * Intézkedéseket foganatosítanak a vallásfelekezetek fokozottabb támogatására az állam lehetőségeinek függvényében templomok építésére és pénzügyi asszisztenciára, megsürgetik az egykor a vallásfelekezetek tulajdonát képező egyes épületek visszaadását. A sürgősségi rendeletekbe foglalt ingatlanokat 2002. április 30-ig visszaszolgáltatják.
  - * A diszkrimináció bármely formáinak kiküszöbölését célzó törvény alkalmazására létesítendő intézményi keretek minél gyorsabb megteremtésének biztosítása a magyar kisebbség egyes képviselőinek ennek vezető szerveiben való részvételével (2002. február 28.).
  - * A Nemzeti Kisebbségek kérdéseit tanulmányozó intézet létrehozása; ennek az intézetnek a keretében létesítenek egy részleget a magyarok problémáinak tanulmányozására (2002. július 31.).
  - * Megfelelő formában ratifikálják a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Chartáját (2002. június 30.).
  - * A rendőr jogállásával foglalkozó törvénybe beviszik a közhivatalnokok törvényében létező előírást, mely szerint azokban a helységekben, ahol a nemzeti kisebbségek számaránya meghaladja a 20 százalékot, alkalmazzanak rendőröket, akik ismerik az illető kisebbség nyelvét.

* Intézkedéseket foganatosítanak a nemzeti szimbólumok, valamint a nemzeti kisebbségek szimbólumai használatára – a törvényes rendelkezéseknek megfelelően (2002. február 28.).

* A román nyelv védelmére készült törvényt a parlamentben oly formában fogadják el, hogy az egyidejűleg biztosítsa a romániai nemzeti kisebbségek nyelvének védelmét is.

* A kisebbségi nyelvű kiadók és kiadványok, valamint a művelődési események méltányos finanszírozása.

* A nemzeti kisebbségek képviselőinek arányos képviselőletének biztosítása országos, területi és helyi szinten, az intézményi struktúrák döntéshozó tisztségeiben is.

IV. AZ SZDP ÉS AZ RMDSZ HELYI SZINTŰ EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOSAN

1. AZ SZDP és az RMDSZ országos szintű együttműködése alapján és szellemében a két politikai alakulat megyei szervezetei (ott, ahol esedékes) 30 napon belül saját megállapodásokat kötnek a 2002. évre helyi és megyei szintű együttműködésük érdekében.

* Ezeket a megyei szintű megállapodásokat csak a Megállapodást Kiértékelő Országos Bizottság előzetes véleményezése után kötik meg.

2. Az SZDP és az RMDSZ felkéri összes megyei szervezetét, hogy eredményesen működjenek együtt területi szinten, a helyi és a megyei tanácsokat pedig arra, hogy az ország törvényeivel és az illető helység adófizetőinek érdekeivel összhangban levő határozatokat hozzanak.

3. Az SZDP és az RMDSZ felkéri a helyi hatóságokat, hogy hozzanak intézkedéseket a következők érdekében:

* Állapítsanak meg prioritásokat olyan történelmi műemlékek restaurálása terén, amelyek a romániai magyarok kultúrájának számottevő értékei.

* Az SZDP és az RMDSZ brassói szervezetei működjenek együtt egy olyan ingatlan kijelölése vagy építése érdekében, amely megoldja az Áprily Lajos elméleti líceum működési gondjait.

* Az SZDP és az RMDSZ Maros megyei szervezetei együttműködnek annak érdekében, hogy a Bolyai Farkas elméleti líceum visszanyerje magyar tannyelvű státusát.

* Megoldják az aradi Szabadság szoborcsoport problémáját, a vegyes kormánybizottság által aláírt jegyzőkönyvnek, valamint a Románia és Magyarország kormányfői által aláírt együttműködési memorandumnak megfelelően.

4. Az SZDP és az RMDSZ megyei szervezeteinek vezetőségei kötelesek közösen találkozni általában hetente a közigazgatási vezetőkkel és az illető megye parlamenti képviselőivel, hogy elemezzék és kijelöljék a megyék prioritásait.

5. Az aláíró felek igénylik megyei szervezeteiktől, hogy komolyan bekapcsolódva rávegyék a helyi tanácsokat, a polgármestereket mandátumukból fakadó kötelességeik teljesítésére, hogy biztosítsák a közigazgatás közeledését az állampolgárhoz, hogy emelkedjék a közszolgáltatások minősége és operativitási szintje az adófizetőkkel szemben.

V. A 2002. ÉVRE SZÓLÓ MEGÁLLAPODÁS ELŐÍRÁSAI TELJESÍTÉSÉNEK FELMÉRÉSÉVEL KAPCSOLATOSAN

1. Az SZDP és az RMDSZ elhatározzák a Megállapodást Kiértékelő Bizottság létrehozását, amelyet a két politikai alakulat öt-öt tagja alkot.

* A Megállapodást Kiértékelő Bizottság, amelyet két társelnök vezet, rendszerint hetente találkozik és megtárgyalja a jelen megállapodásban foglaltak teljesítésével kapcsolatos kérdéseket.

* A helyi szintű együttműködés elemzése alkalmával meghívják az illető területi szervezet képviselőit is.

2. A Kiértékelő Bizottság havonta tájékoztatja az SZDP és az RMDSZ ügyvezető szerveit a megállapodásban foglalt célok megvalósításának helyzetéről és módosításairól.

3. Megyei szinten – ott, ahol az SZDP és az RMDSZ szervezetei megállapodást írtak alá – megyei kiértékelő bizottságokat állítanak fel.

4. A Romániai Magyar Demokrata Szövetség a továbbiakban is támogatni fogja azokat a parlamenti és kormányzati intézkedéseket, amelyek felgyorsítják Románia integrációját az Európai Unióba és a NATO-ba.

5. A Szociáldemokrata Párt vállalja, hogy minden esetben előzetesen egyeztet a Romániai Magyar Demokrata Szövetséggel Románia kiemelkedő bel- és külpolitikai kérdéseiben.

6. A megállapodásban foglaltak tiszteletben tartása körülményei közepette a Romániai Magyar Demokrata Szövetség tartózkodik attól, hogy

egyszerű indítványt vagy bizalmatlansági indítványt kezdeményezzen vagy támogasson.

7. Az aláíró felek negyedévenként elemezni fogják a két politikai alakulat vezetőségének szintjén a Felmérő Bizottság által bemutatott jelentés alapján a megállapodásban foglalt célkitűzéseket, és meghozzák a szükséges intézkedéseket.

Megkötött Bukarestben, 2001. január 29-én

SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT

ROMÁNIAI MAGYAR DEMOKRATA SZÖVETSÉG

ADRIAN NASTASE

Elnök

MARKÓ BÉLA

Elnök

[Megjelent: *Romániai Magyar Szó*, 2002. február 1.]

2.1.3. Megállapodás a Szociáldemokrata Párt és a Romániai Magyar Demokrata Szövetség együttműködésére a 2003. évben

– Tekintettel a Romániai Magyar Demokrata Szövetség és a Szociáldemokrata Párt közötti egyezmények alapján létrejött együttműködés pozitív eredményeire;

– Szem előtt tartva az SZDP–RMDSZ együttműködés jótékony hatását az egész romániai társadalom fontos elvárásainak megvalósulásában;

– Tekintettel arra, hogy a politikai stabilitás fenntartása országunkban alapvetően fontos az európai és euroatlanti integrációs folyamat gyorsításához;

– A csatlakozási kritériumok parlamenti és kormányzati szintű teljesítése szükségességének tudatában, és számításba véve a Prágai csúcs döntését Románia NATO-ba való meghívását illetően, valamint az Európai Unióval folytatott tárgyalások meggyorsítása céljából;

– Figyelembe véve a politikai és intézményi reform felgyorsításának szükségességét, a decentralizáció folyamatának folytatását, a privatizáció, az infrastrukturális fejlesztés gyorsítását az ország minden övezetében;

– Tudatában lévén annak, hogy Romániában megvannak azok a valós előfeltételek, melyek szükségesek a tulajdonkérdés végleges rendezése átfogó folyamatának véghezviteléhez és lezárásához, a termőföldek és erdők tulajdonjogát igazoló birtoklevelek kiosztásához, az elállamosított ingatlanok természetbeni vagy kártalanítás formájában történő visszaszolgáltatásához, ideértve a felekezettől és a nemzeti kisebbségek egyesületeitől és szervezeteitől elkobzott ingatlanokat is;

– Tekintetbe véve a felek közös akaratát, hogy hatékony szociális védőintézkedésekkel és szolidaritással biztosítsák a társadalmi stabilitást;

– Úgy értékelve, hogy az SZDP–RMDSZ együttműködés nyomán javult a többség és a nemzeti kisebbségek közötti viszony Romániában;

– Abból a tényből kiindulva, hogy a kisebbségek hagyományai, szokásai és kultúrája az egész ország számára szellemi vagyont képeznek; hogy a nemzeti kisebbségek jogainak tiszteletben tartása és megerősítése nem jelenti a román többség jogainak csonkítását, hanem biztosítja az ország valamennyi állampolgárának esélyegyenlőségét;

– Kinyilvánítva akaratukat, hogy együttműködésükkel hozzájáruljanak országunk különböző etnikumai méltányos és harmonikus együttéléséhez, valamint a szélsőséges erők politikai elszigeteléséhez;

– Szem előtt tartva, hogy az aláíró felek azt célozzák, hogy valamennyi romániai nemzeti kisebbség, beleértve a magyart is, megőrizhesse, kifejezhesse és fejleszthesse nemzeti identitását Románia Alkotmánya, az Európai Emberjogi Egyezmény, a Keretegyezmény a Nemzeti Kisebbségek Védelméről, a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartája, A Helyi Önkormányzatok Európai Chartája előírásainak megfelelően;

– Tudatában annak, hogy az aláíró felek együttműködésének nemzetközi szinten pozitív következményei vannak, és ez fontos szerepet játszott mind a Schengen-térségbe utazó román állampolgárok vízumkötelezettségének eltörlésében, mind pedig Románia NATO-ba való meghívásában

A SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT ÉS A ROMÁNIAI MAGYAR DEMOKRATA SZÖVETSÉG kinyilvánítja szilárd akaratát, hogy eddigi együttműködését a 2003. évben folytatja és kibővíti, továbbra is fenntartva az előző megállapodásokba foglalt célokat a gazdasági reformok felgyorsítása, az elszegényedés megállítása, a korrupció és a bűnözés leküzdése, az emberi jogok

tiszteletben tartása és az európai struktúrákba való integrációs erőfeszítések fokozása érdekében.

ENNEK ÉRDEKÉBEN A SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT ÉS A ROMÁNIAI MAGYAR DEMOKRATA SZÖVETSÉG MEGKÖTI A 2003. ÉVRE SZÓLÓ ALÁBBI EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁST.

I. AZ SZDP ÉS AZ RMDSZ POLITIKAI KAPCSOLATAI TEKINTETÉBEN

1. Az SZDP és az RMDSZ – az ország sorsáért felelős politikai alakulatok – folyamatosan együttműködnek a központi és megyei vezetőségek szintjén, kölcsönösen tájékoztatva egymást a prioritásokat jelentő kérdésekben.

2. Az aláíró felek megállapodnak arról, hogy képviselőik meghívottként részt vesznek a két politikai alakulat országos gyűlésein.

3. Az SZDP és az RMDSZ megállapodnak abban, hogy operatíván tájékoztatják egymást a két politikai alakulat központi végrehajtó szervei által végzett elemzésekről és elfogadott határozatairól.

4. Az aláíró felek közös megegyezés alapján különböző rendezvényeket, előadásokat rendeznek politikai, gazdasági és szociális tevékenységek különböző témáiról.

5. Az SZDP és az RMDSZ vállalják, hogy nemzetközi kapcsolataikban támogatják Románia alapvető érdekeit, az SZDP kormány külpolitikáját, fontos kérdésekben biztosítva az előzetes kölcsönös tájékoztatást.

6. Az aláíró felek megegyeznek abban, hogy a nemzetközi normáknak megfelelően támogatják a határon túli románok érdekeit, különösképpen a magyarországi román kisebbségét.

7. Az SZDP és az RMDSZ vállalja, hogy fokozott figyelmet szentelnek a magyar többségű megyékben és helységekből élő román kisebbség problémáinak, és fellépnek az összes román állampolgár esélyegyenlőségéért, nemzetiségre való tekintet nélkül.

8. A két politikai alakulat továbbra is megkülönböztetett figyelmet szentel a nemzeti kisebbségek védelmének, az ezt szolgáló intézményi és jogi keretek fejlesztésének.

* Tovább szilárdítják a nemzeti kisebbségekhez tartozó minden romániai állampolgár jogát a nemzeti identitás szabad kifejezéséhez, valamint az ezt biztosító feltételeket, oly módon, hogy ezek az állampolgárok sza-

badon nyilvánulhassanak meg a kultúra, a vallás, az oktatás és a közélet terén.

* A minisztériumok alárendeltségébe tartozó kihelyezett intézményekben, különösképpen azokban, melyek a kulturális identitás megőrzését szolgálják (múzeumok, levéltárak, könyvtárak, megyei közművelődési felügyelőségek stb.), biztosítani fogják a magyar szakemberek jelenlétét.

* Fokozott figyelmet szentelnek a kisebbségi közösségek problémáinak azokban a helységekben, ahol részarányuk alacsony a többségi lakossághoz képest.

* Folytatódik a határon túl élő magyarok jogállásáról szóló törvény alkalmazásának monitorizálása egy olyan bizottság által, amelyben részt vesznek az RMDSZ által kijelölt megbízottak is.

9. Az aláíró felek felkéri a két politikai alakulat sajtóirodáit, hogy a média és a közvélemény pontos és gyors tájékoztatása végett, szükség esetén szervezzenek közös sajtóértekezleteket, vagy adjanak ki közösen egyeztetett közleményeket.

II. AZ SZDP ÉS AZ RMDSZ PARLAMENTI CSOPORTJAINAK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATBAN

1. Az SZDP és az RMDSZ felkéri képviselőházi és szenátusi frakcióit, hogy tevékenyen és folyamatosan működjenek együtt a Törvényhozási Program jogszabályainak elfogadásáért, az európai uniós szabályozáshoz való felzárkózás érdekében.

2. Az aláíró felek megállapodnak abban, hogy a parlamenti frakciók vezetői és a két Ház Állandó Bizottságának SZDP-s és RMDSZ-es tagjai hente, illetve ahányszor arra szükség mutatkozik, egyeztetni fognak azért, hogy jelöljék meg a prioritásokat, és a Parlament által megvitatandó törvénytervezetekkel kapcsolatosan alakítsanak ki koherens álláspontot.

3. A két politikai alakulat felkéri a Parlament két házának különböző szakbizottságaiban tevékenykedő tagjait – elsősorban a bizottsági elnököket, alelnököket és titkárokat –, hogy biztosítsák a szoros és hatékony együttműködést a jogszabálytervezetek megvitatásában, a jelentések elkészítésében és operatív elfogadásában. A két alakulat támogatni fogja az esélyegyenlőséget előmozdító, illetve a környezetvédelmi parlamenti állandó szakbizottságok létrehozását. Határidő: 2003. március 31.

4. Az SZDP és az RMDSZ parlamenti frakcióinak vezetői a különböző jogszabálytervezetekkel kapcsolatosan előzetesen tájékoztatják egymást, és eljuttatják egymásnak a jogszabálytervezeteket. A két frakció tagjai havonta elemezik a törvénytervezetek helyzetét.

5. Az SZDP és az RMDSZ igényli azoktól a képviselőitől és szenátoraitól, akik küldöttek az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésében és más nemzetközi szervezetekben képviselik a két politikai alakulatot, illetve parlamenti baráti csoportok tagjai, hogy folyamatosan működjenek együtt az ország érdekeinek nemzetközi téren történő érvényesítéséért.

III. A KORMÁNY TÁMOGATÁSÁVAL KAPCSOLATOSAN, A KORMÁNYPROGRAM ALKALMAZÁSA ÉRDEKÉBEN

1. Az SZDP és az RMDSZ vállalja, hogy támogatja a Kormányt a Román Parlament által elfogadott kormányzati program, valamint az országos, regionális és helyi szintű gazdasági és társadalmi fejlesztési stratégiáknak az életbe ültetésében.

2. A két politikai alakulat együttműködik a korrupció visszaszorítását célzó törvényhozási, kormányzati és adminisztratív intézkedések alkalmazása érdekében.

3. A jogszabályok (törvények, kormányrendeletek, kormányhatározatok tervezetei) előkészítésének időszakában az SZDP konzultál az RMDSZ-szel a tervezeteknek a kormány napirendjére való tűzése előtt. Az SZDP konzultálni fog az RMDSZ-szel minden, a kormány stratégiáját illető kezdeményezés esetében.

4. A gazdasági reform felgyorsításában az SZDP és az RMDSZ parlamenti és kormányzati intézkedéseket fogad el a tartós gazdasági növekedés biztosítása érdekében. Így az RMDSZ támogatja azokat a kormányzati intézkedéseket, melyek célja:

- * az adóterhek enyhítése;
- * a kis és közepes vállalatok támogatása, pénzforrások biztosítása a különféle programokhoz;
- * a befektetések támogatása, kiemelt figyelmet szentelve a hazai és külföldi tőke bevonásának, egyenlő esélyt biztosítva a külföldi befektetőknek;
- * a szövetkezetek szervezéséről és működéséről szóló törvénytervezet közös megegyezéssel történő véglegesítése;

Határidő: 2003. március 31.

- * az ipari és mezőgazdasági kereskedelmi társaságok privatizálási ütemének felgyorsítása;
- * az állattenyésztés támogatása, beleértve az állattenyésztési érték javításának pénzügyi támogatását;
- * az energetikai ágazat mélyreható átszervezési folyamatának véglegesítése;
- * a gazdaságban létező pénzügyi körbetartozások csökkentése;
- * törvényhozási prioritások megállapítása a Koppenhágai csúcson elfogadott menetrendnek megfelelően, és azok mielőbbi megvitatása a Parlamentben;
- * a lakásépítések támogatása.

5. Az aláíró felek fellépnek a tulajdon-visszaszolgáltatási folyamat véglegesítéséért.

* Egy országos program alapján 2003. december 31-ig nagy vonalakban befejeződik a föld- és erdőalap tekintetében a birtoklevelek átadása.

* Az állam által az egyesületektől és szervezetektől jogtalanul elvett ingatlanok és ingó javak esetében – beleértve a nemzeti kisebbségeket is – a Kormány 2003. március 31-ig visszaszolgáltatási törvénytervezetet terjeszt a Parlament elé.

* Elemzik a Csíki Magánjavak visszaszolgáltatásának lehetőségét.

* Elfogadják a visszaigényelt, a 10/2001 sz., az 501/2002 sz. és az 1/2000 sz. törvények értelmében természetben vissza nem adható ingatlanokért járó kárpótlásról szóló törvényt.

* Felgyorsítják a különböző sürgősségi kormányrendeletekben szereplő épületek visszaadását az egyházaknak.

* Felgyorsítják a felekezetektől elkobzott javak visszaszolgáltatásáról szóló 2002. évi 501. sz. törvény alkalmazását.

6. A közigazgatás decentralizációja terén a Szociáldemokrata Párt és a Romániai Magyar Demokrata Szövetség fellépnek a decentralizációs és demilitarizálási intézkedések folytatásáért az alábbiak szerint:

* Kellő pénzforrásokat bocsátanak a helyi hatóságok rendelkezésére, hogy azok biztosíthassák azoknak a szolgáltatásoknak a minőségét és azon intézmények működését, amelyek a megyei és helyi tanácsok alárendeltségébe kerültek.

* Folytatódik a nemzeti kisebbségek által is lakott közigazgatási-területi egységek méltányos támogatása az állami költségvetésből. Ebben az értelemben a szakminisztériumok támogatni fogják az infrastrukturális és egyéb projekteket ezekben az övezetekben, az 1. és 2. Függeléknek megfelelően.

* Továbbra is növelik a helyi közigazgatásnak szánt, a jövedelemadóból leosztott és egyéb forrásokból származó összegeket.

* Monitorizálják a 2001/215. sz., a helyi közigazgatásról szóló törvényt és a végrehajtási utasítások alkalmazási módját.

* Intézkednek a 2001/215. sz. törvény 38. cikkelye u. bekezdésében megfogalmazott, az utcák, terek és helyi közérdekű objektumok névadására és névváltoztatására vonatkozó rendelkezések alkalmazása és tiszteletben tartása érdekében a névadásról és névváltoztatásról szóló 2003/48. sz. törvény előírásainak megfelelően.

* Ipari parkokat létesítenek a nemzeti kisebbségek által lakott megyékben is, az érvényben levő jogszabályozásnak megfelelően.

* Biztosítják fejlesztési egyesületek létrehozását a köz- és magánpartnerség rendszerében, a 215/2001. sz. törvény azon előírásai értelmében, amelyek feljogosítják a helyi hatóságokat, hogy szövetkezéssel és pénzalapok biztosításával az általuk képviselt közösségek javára regionális fejlesztési programokat valósítsanak meg.

* Országos stratégiát dolgoznak ki a regionális hulladéklerakatokra, illetve az ivóvízforrások védelmére vonatkozóan.

* Felgyorsul az intézményi reform Románia és az Európai Unió jelenlegi elvárásainak megfelelően, olyan intézmények létrehozása révén, melyek megfelelői az Európai Unióban is fellelhetők valamennyi területen.

* Az SZDP és az RMDSZ támogatja a romániai társadalom informatizálási programját. Ennek érdekében új könnyítési lehetőségeket keresnek a lakossági számítógép-vásárlás támogatására és az internetes hálózat falusi környezetbe való bekapcsolására.

* Tökéletesítik az Európai Unióval kompatibilis vidékfejlesztési intézményi rendszert.

* Az 1998. évi 151. sz. törvény módosítása esetén, a két aláíró fél konzultálni fog egymással.

7. Az Állami Költségvetés Törvényének kidolgozása, a költségvetés végrehajtásának nyomon követése és az adórendszer megreformálásának folytatása terén:

* Figyelemmel követik a 2003. év költségvetése végrehajtását annak érdekében, hogy biztosítsák a 2003. évi Állami Költségvetési Törvényben foglalt tervezetek és programok finanszírozását, kivételes hangsúlyt fektetve a infrastrukturális fejlesztési programokra.

* Konzultálni kell az RMDSZ képviselőivel a 2004. évi költségvetési törvény kidolgozásának folyamán, a törvénytervezet kidolgozási időszakával kezdődően. Az illetékes szakminisztériumok az RMDSZ képviselőivel együtt elemezni fogják a benyújtott javaslatokat és ezek beillesztését a 2004. évi költségvetési törvény tervezetébe, amelyet a pénzügyminisztérium koordinálásával dolgoznak ki.

* Folytatják az adóreformot az általános jövedelmi adóról szóló törvény módosítása által, lehetőséget teremtve az adófizetőknek arra, hogy adóbevallásukkor rendelkezzenek befizetendő adójuk egy részének általuk megjelölt kulturális, társadalmi, sport- és jótékonyági célokra fordításáról.

Határidő: 2003. június 30.

8. Az SZDP és az RMDSZ kiemelt figyelmet szentel a szociális védelemnek.

* Következésként fellépnek a garantált minimális jövedelemről szóló törvény alkalmazásáért.

* Biztosítják az etnikai okokból üldözött személyeknek nyújtott egyes jogokról szóló 2000/189. sz. törvény, valamint a katonai szolgálatukat a munkasztagokban letöltött személyeknek nyújtott egyes jogokról szóló 2002/309. sz. törvény alkalmazását.

* Biztosítják a nyugdíjak megkülönböztetett emelését, előnyben részesítve a kisnyugdíjakat.

* Folytatódik a nyugdíjak kiigazításának folyamata, hogy csökkenjen az előző években felgyűlt különbség a nyugdíjak között.

* A nyugdíjazási kérés benyújtása és a nyugdíj folyósításának megkezdése között eltelt időszak a lehető legrövidebbre fog csökkenni.

* Biztosítani fogják a szociális védelmet az egyszülős családoknak (ideértve a bölcsődék és óvodák rendszerének újragondolását), a többgyermekes családoknak (a családtámogatási segély növelését a gyermekek

számával arányosan) és a nyugdíjas családoknak (a túléléshez szükséges pénzügyi könnyítések nyújtása).

* Közös elemzés fogják a TSZ-nyugdíjak növelésének lehetőségét.

* Törvény által fogják rendezni a közösségi szociális segélyrendszer megszervezését és finanszírozását.

Határidő: 2003. június 30.

* Országos programot dolgoznak ki a lakások hőszigetelési rendszerének rehabilitációja érdekében célszerű finanszírozási rendszer bevezetése által, az e területen érvényben levő jogszabályokkal összhangban.

Határidő: 2003. május 31.

9. Az egészségügy terén az SZDP és az RMDSZ következetesen fellép a lakosság egészségi állapotának javítását célzó országos stratégiák és programok valóra váltásáért, mégpedig:

* Folytatják az egészségügyi szolgáltatások decentralizációját, és biztosítják ezekhez az optimális pénzügyi keretet.

* Az uniós követelményeknek megfelelő, egységes törvényhozási keretet teremtenek az egészségügynek.

* Támogatni fogják az egészségügyi reformhoz kapcsolódó törvényjavaslatokat – a rendelők megvásárlásának lehetőségét a családorvosok által, a magán biztosító pénztárak és biztosítási alapok létrehozását.

* Támogatni fogják azokat a törvényjavaslatokat, amelyek a betegségmegelőzést célozzák és segítik a gyermekek egészséges fejlődését.

10. Az oktatás terén az SZDP és az RMDSZ a következőkben állapodnak meg:

* Támogatják és fejlesztik a tanügy intézményes kereteit szakonként és képzési – elemi, gimnáziumi, líceumi és egyetemi – szinteken.

– Folytatódik a decentralizáció folyamata, az intézményi autonómia fejlesztése.

– Egyeztetik a tanügy általános célkitűzéseit a munkaerőpiac tényleges igényeivel.

– Az Oktatás- és Kutatásügyi Minisztérium az egyetemi bentlakások felújítására és a szálláshelyek bővítésére programot dolgoz ki.

A felsőoktatásban:

* Megőrizve a Babeş–Bolyai Tudományegyetem multikulturális jellegét, intézkednek, hogy a törvény előírásainak megfelelően, egyes létező szakok egyesítésével a 2003–2004-es egyetemi tanévvel kezdődően lét-

rehozzanak még két (egy humán tudomány és egy természet- és reál tudomány) magyar nyelvű kart.

* Beiskolázási számot állapítanak meg a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Főiskolán, beleértve az Egészségügyi Kollégiumot is. Határidő: 2003. április 30.

* A kolozsvári Gheorghe Dima Zeneakadémiára, a Kolozsvári Agrártudományi Intézetre és a marosvásárhelyi Petru Maior Műegyetemre vonatkozóan tanulmányozzák a magyar nyelvű csoportok létrehozásának lehetőségét, a törvényes előírásoknak megfelelően.

Az egyetem előtti oktatásban:

* Az állami oktatás keretében, a tanügyi törvény 121. szakaszának megfelelően és az Európa Tanács erre vonatkozó ajánlásai szellemében biztosítani fogják a magyar nyelv tanulását, a konkrét igényeknek megfelelően.

* Az egyházi középiskolákban, a 2002/2003 tanévre megállapított beiskolázási számokat tiszteletben tartják a 2003/2004 tanévben is. Az igényeknek megfelelően, az Oktatási és Kutatásügyi Minisztérium, a felekezeti képviselőivel való konzultálás után, megvizsgálja ennek az oktatási formának a bővítési lehetőségeit.

* Biztosítani fogják a nemzeti kisebbségek sorából származó szakemberek részvételét a tanügyi reformmal és az iskolahálózat átszervezésével kapcsolatos jogszabályok kidolgozásában.

* Az Oktatási és Kutatásügyi Minisztérium költségvetése révén biztosítják a szükséges pénzügyi támogatást a nemzeti kisebbségek anyanyelvű oktatásában használt tankönyvek elkészítéséhez és kiadásához.

* Támogatják a romániai és magyarországi oktatási minisztériumok közötti együttműködési egyezmény aláírását.

* A magyar nyelvű oktatás támogatása céljából pénzügyi támogatásban részesülnek egyes iskolaépületek felújítási vagy befejezési munkálatai.

* 2003. március 1-ig befejeződnek a brassói Áprily Lajos Líceum épületének felújítási munkálatai, illetve 2003. szeptember 1-jéig felépül a 6. sz. Általános Iskola épülete.

* Az Oktatási és Kutatásügyi Minisztérium megoldja az érettségi és felvételi vizsgai tételeknek kellő időbeni anyanyelvre fordításának kérdését. Rendezni fogják az alacsony létszámú magyar tannyelvű osztályok helyzetét, biztosítják az anyanyelvű oktatást, beleértve az olyan helységeket is.

gekben elő román közösségek esetét is, ahol a magyarok többséget alkotnak.

* A 2003–2004-es tanév megkezdéséig megoldják a szatmárnémeti Hám János Elméleti Líceum és a 7. sz. Elméleti Líceum közötti épületcsere ügyét.

11. Az aláíró felek elkötelezik magukat, hogy kivételes figyelmet szentelnek az ifjúság kérdéseinek, támogatást nyújtanak a magyar ifjak egyes sajátos gondjai megoldásához. E tekintetben:

* Az RMDSZ és az SZDP egy-egy megbízottat jelöl ki a két politikai alakulat ifjúsági struktúrái közötti kapcsolatok koordinálása céljából.

Határidő: 2003. február 28.

* A romániai magyar ifjúsági szervezeteknek megadják a lehetőséget ahhoz, hogy saját szakembereket javasoljon a központi és helyi struktúrákba (Ifjúsági és Sportminisztérium, Az Ifjúsági Kezdeményezéseket Támogató Országos Ügynökség, a megyei ifjúsági és sportigazgatóságok).

* Az aláíró felek konzultálnak egymással a volt KISZ vagyona ügyében.

12. Az audiovizuális média területén az SZDP és az RMDSZ a következőkben egyezik meg:

* Újraindítják román és magyar nyelven a Marosvásárhelyi területi televízióstúdiót.

Határidő: 2003. június 30.

* A Kommunikációs és Információs Technológia Minisztériuma elemezni fogja és megoldja az antennahálózat fejlesztését abból a távlatból kiindulva, hogy összekapcsolják ily módon a magyar nyelvű rádió- és televíziós adásokat, megvalósítva azok fokozottabb helyi és országos szintű koherenciáját. Ugyanakkor növelni fogják a marosvásárhelyi és kolozsvári területi stúdiók adásidejét.

* Biztosítják az RTV2 sugárzási hálózatának fejlesztését és kiterjesztését, hogy azt az ország minden megyéjében fogni lehessen.

* Biztosítják a közszolgálati rádió és televízió magyar nyelvű központi és területi műsorainak optimális működéséhez szükséges szakszemélyzetet.

13. Az RMDSZ és az SZDP más, fontos területen is együtt fog működni, mégpedig:

* Intézkedéseket foganatosítanak a vallásfelekezetek fokozottabb támogatására templomok építésére és pénzügyi asszisztenciára vonatkozóan,

megsürgetik az egykor a vallásfelekezetek tulajdonát képező épületek visszaadását.

* A két politikai alakulat kiemelten támogatja a Bukarest–Budapest autópálya Brassó–Marosvásárhely–Kolozsvár–Nagyvárad nyomvonalon történő megépítését.

* Méltányos módon finanszírozzák a nemzeti kisebbségek kiadóit és kiadványait, valamint művelődési rendezvényeit.

* Biztosítják a nemzeti kisebbségek arányos képviselését, beleértve az intézményes struktúrák döntéshozó tisztségeit is, országos, területi és helyi szinten.

* A két politikai alakulat szakemberei között konzultációra kerül sor még azelőtt, hogy véglegesítenék álláspontjukat a 2004. évi választásokra vonatkozó választási rendszer módosítása ügyében.

* Törvényt fogadnak el a vallási felekezetektől elkobzott anyakönyvi és számadási dokumentumok visszaadásáról.

* Intézkedéseket foganatosítanak Románia és Magyarország között új határátkelők (Csanálos–Vállaj; Diószeg–Létavértes; Székelyhíd–Álmosd) megnyitása érdekében.

* Létrehozzák a Nemzeti Kisebbségek Kérdéseit Tanulmányozó Intézetet; ennek az intézetnek a keretében létesítenek egy részleget a magyarok problémáinak tanulmányozására.

* Szakértői vegyes bizottságok tanulmányozni fogják a romániai kisebbségek státusának szabályozását.

* Megfelelő formában ratifikálják a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Chartáját.

* Ratifikálják az Alapvető Emberi Jogok és Szabadságjogok Európai Chartájának 12. számú kiegészítő jegyzőkönyvét.

* A törvényes előírásoknak megfelelően kormányhatározatot fogadnak el a természetben visszaadott, de közérdekű használatban levő ingatlanok házbérének megállapítására.

* A rendőrök jogállásáról szóló törvényben foglaltaknak megfelelően a Belügyminisztérium programot dolgoz ki arra, hogy azokban a helységekben, amelyek a törvény hatálya alá esnek, alkalmazzanak az illető kisebbség nyelvét ismerő rendőröket.

IV. AZ SZDP ÉS AZ RMDSZ HELYI SZINTŰ EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOSAN

1. Az SZDP és az RMDSZ országos szintű pozitív együttműködése alapján és szellemében a két politikai alakulat helyi szervezetei 60 napon belül megállapodásokat kötnek a 2003. évi megyei és helyi szintű együttműködés érdekében.

* Ezeket a megyei szintű megállapodásokat csak az Megállapodást Kiértékelő Országos Bizottság előzetes jóváhagyása után kötik meg.

2. Az SZDP és az RMDSZ felkéri a helyi szervezeteit, hogy eredményesen működjenek együtt területi szinten, a helyi és megyei tanácsosokat pedig arra, hogy az ország törvényeivel és az illető helység adófizetőinek érdekeivel összhangban levő határozatokat hozzanak.

3. A megyei megállapodások szerves részét képezik az országos szinten megkötött megállapodásnak. Negyedévenként, vagy ahányszor szükséges, az Országos Kiértékelő Bizottság a két politikai alakulat területi szervezeteivel együtt elemezni fogja a helyi megállapodásokat, és meghozza a szükséges intézkedéseket.

4. Az SZDP és az RMDSZ felkéri a helyi hatóságokat, hogy hozzanak intézkedéseket a Kolozsvár központjában álló Hunyadi Mátyás-szoborcsoport restaurálása érdekében, a Művelődési és Egyházügyi Minisztérium pénzügyi támogatásával.

5. Az SZDP és az RMDSZ helyi szervezeteinek vezetőségei, megyei közigazgatási vezetői, parlamenti képviselői és szenátorai kötelesek rendszerint hetente találkozni az illető megye prioritásainak elemzése végett.

6. Az aláíró felek igénylik helyi szervezeteiktől, hogy a helyi tanácsok, polgármesterek mandátumukból fakadó kötelességeiket teljesítsék, hogy biztosítsák a közigazgatás közeledését az állampolgárhoz, valamint a közszolgáltatások minőségének javítását és operativitásának növelését.

V. A 2003. ÉVRE SZÓLÓ MEGÁLLAPODÁS ELŐÍRÁSAI TELJESÍTÉSÉNEK FELMÉRÉSÉVEL KAPCSOLATOSAN

1. Az SZDP és az RMDSZ úgy véli, hogy a 2002. évben az országos szintű Monitorizálási Bizottság jó körülmények között tevékenykedett, és meghosszabbítja a 2003. évre a két politikai alakulat öt-öt tagjából álló bizottságának mandátumát.

* A Megállapodást Kiértékelő Bizottság, amelyet két társelnök vezet, rendszerint hetente találkozik és megtárgyalja a jelen megállapodásban foglaltak teljesítésével kapcsolatos kérdéseket.

* A helyi szintű együttműködés elemzése alkalmával meghívják az illető területi szervezet képviselőit is.

2. A Kiértékelő Bizottság havonta tájékoztatja az SZDP és az RMDSZ vezetőit a megállapodásban foglalt célok megvalósításának helyzetéről és módoszatairól.

3. Helyi szinten – ott, ahol az SZDP és az RMDSZ szervezetei megállapodást írtak alá – megyei kiértékelő bizottságokat állítanak fel, amelyek rendszerint hetente üléseznek.

4. A Romániai Magyar Demokrata Szövetség a továbbiakban is támogatni fogja azokat a parlamenti és kormányzati intézkedéseket, amelyek felgyorsítják Románia integrációját az Európai Unióba és a NATO-ba.

5. A Szociáldemokrata Párt felvállalja, hogy minden esetben előzetesen egyeztet a Romániai Magyar Demokrata Szövetséggel Románia kiemelkedő bel- és külpolitikai kérdéseiben.

6. A megállapodásban foglaltak tiszteletben tartása esetén a Romániai Magyar Demokrata Szövetség tartózkodik attól, hogy egyszerű indítványt vagy bizalmatlansági indítványt kezdeményezzen vagy támogasson.

7. Az aláíró felek negyedévenként elemezni fogják a két politikai alakulat vezetőségének szintjén a Kiértékelő Bizottság által bemutatott jelentés alapján a megállapodásban foglalt célkitűzéseket, és meghozzák a szükséges intézkedéseket.

Megkötetett Bukarestben, 2003. február 19-én.

SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT

ADRIAN NĂSTASE

Elnök

ROMÁNIAI MAGYAR DEMOKRATA SZÖVETSÉG

MARKÓ BÉLA

Elnök

2.1.4. Megállapodás a Szociáldemokrata Párt és a Romániai Magyar Demokrata Szövetség együttműködésére a 2004. évben

– Tekintettel a Romániai Magyar Demokrata Szövetség és a Szociáldemokrata Párt közötti, a két politikai alakulat által kötött megállapodások alapján létrejött együttműködés pozitív eredményeire;

– Szem előtt tartva az SZDP–RMDSZ együttműködés jótékony hatását a romániai társadalom fontos gazdasági és szociális fejlesztési elvárásainak megvalósulásában;

– Tekintettel arra, hogy a politikai stabilitás fenntartása országunkban alapvetően fontos az európai integrációs folyamat gyorsításához;

– Figyelembe véve a politikai és intézményi reform felgyorsításának szükségességét, a decentralizáció folyamatának folytatását, a privatizáció, az infrastrukturális fejlesztés gyorsítását az ország minden övezetében;

– Tekintetbe véve a felek közös akaratát, hogy hatékony szociális védőintézkedésekkel és szolidaritással, a szakszervezetekkel és munkáltatókkal való állandó együttműködéssel biztosítsák a társadalmi stabilitást;

– Úgy értékelve, hogy az SZDP–RMDSZ együttműködés nyomán jelentősen javultak az interetnikai viszonyok Romániában;

– Abból a tényből kiindulva, hogy a kisebbségek hagyományai, szokásai és kultúrája az egész ország számára szellemi vagyont képeznek;

– Úgy vélvén, hogy a nemzeti kisebbségek jogainak tiszteletben tartása és megerősítése nem jelenti a román többség jogainak a csontkítását, hanem biztosítja az ország valamennyi állampolgárának esélyegyenlőségét;

– Kinyilvánítva akaratukat, hogy együttműködésükkel hozzájáruljanak országunk különböző etnikumai méltányos és harmonikus együttéléséhez, valamint a szélsőséges erők politikai elszigeteléséhez;

– Szem előtt tartva, hogy az aláíró felek azt célozzák, hogy valamennyi romániai nemzeti kisebbség, beleértve a magyart is, megőrizhesse, kifejezhesse és fejleszthesse nemzeti identitását Románia Alkotmánya, az Európai Emberjogi Egyezmény, a Keretegyezmény a Nemzeti Kisebbségek Védelméről, a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartája, A Helyi Önkormányzatok Európai Chartája előírásainak megfelelően;

A SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT ÉS A ROMÁNIAI MAGYAR DEMOKRATA SZÖVETSÉG kinyilvánítja akaratát, hogy együttműködését a 2004. évben folytatja, továbbra is fenntartva az előző megállapodásokba foglalt

célokat a gazdasági reformok felgyorsítása, az elszegényedés megállítása, a korrupció és a bűnözés leküzdése, az emberi jogok tiszteletben tartása és az európai struktúrákba való integrációs erőfeszítések fokozása érdekében.

ENNEK ÉRDEKÉBEN A SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT ÉS A ROMÁNIAI MAGYAR DEMOKRATA SZÖVETSÉG MEGKÖTI AZ ALÁBBI, A 2004. ÉVRE SZÓLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁST

I. AZ SZDP ÉS AZ RMDSZ POLITIKAI KAPCSOLATAI TEKINTETÉBEN

1. cikk:

(1) Az SZDP és az RMDSZ – az ország sorsáért felelős politikai alakulatok – folyamatosan együttműködnek a központi és megyei vezetőségek szintjén, kölcsönösen tájékoztatva egymást a politikai, gazdasági és szociális téren prioritásokat jelentő kérdésekben.

(2) Az SZDP és az RMDSZ megállapodnak abban, hogy operatíván tájékoztatják egymást a két politikai alakulat központi végrehajtó szervei által végzett elemzésekről és elfogadott határozatairól.

2. cikk: Az SZDP és az RMDSZ vállalják, hogy nemzetközi kapcsolataikban támogatják Románia alapvető érdekeit, fontos kérdésekben biztosítva az előzetes kölcsönös tájékoztatást.

3. cikk: Az SZDP és az RMDSZ vállalják, hogy fokozott figyelmet szentelnek a magyar többségű megyékben és helységeken élő román kisebbség problémáinak, és közösen fellépnek az összes román állampolgár esélyegyenlőségéért, nemzetiségre való tekintet nélkül.

4. cikk:

(1) A két politikai alakulat továbbra is megkülönböztetett figyelmet szentel a nemzeti kisebbségek védelmének, az ezt szolgáló intézményi és jogi keretek fejlesztésének.

(2) Tovább szilárdítják a nemzeti kisebbségekhez tartozó minden romániai állampolgár jogát a nemzeti identitás megőrzéséhez és szabad kifejezéséhez, valamint az ezt biztosító feltételeket oly módon, hogy ezek az állampolgárok szabadon nyilvánulhassanak meg a kultúra, a vallás, a nevelés, az oktatás és a közélet terén.

(3) A minisztériumok alárendeltségébe tartozó kihelyezett intézményekben, különösképpen azokban a megyékben, melyekben jelentős a magyar etnikumúak részaránya, biztosítani fogják a magyar szakemberek jelenlétét is.

II. AZ SZDP ÉS AZ RMDSZ PARLAMENTI CSOPORTJAINAK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATBAN

5. cikk: Az SZDP és az RMDSZ felkéri képviselőházi és szenátusi frakcióit, hogy tevékenyen és folyamatosan működjenek együtt a kormányzati Törvényhozási Program jogszabályainak elfogadásáért, az európai uniós szabályozáshoz való felzárkózás érdekében.

6. cikk: A parlamenti frakciók vezetői és a két Ház Állandó Bizottságának SZDP-s és RMDSZ-es tagjai hetente, illetve ahányszor arra szükség mutatkozik, egyeztetni fognak azért, hogy jelöljék meg a prioritásokat, és a Parlament által megvitatandó törvénytervezetekkel kapcsolatosan koherens álláspontot alakítsanak ki.

7. cikk: A két frakció tagjai havonta elemzik a törvénytervezetek helyzetét.

A két politikai alakulat felkéri a Parlament két házának különböző szakbizottságaiban tevékenykedő tagjait – elsősorban a bizottsági elnököket, alelnököket és titkárokat –, hogy biztosítsák a szoros és hatékony együttműködést a jogszabálytervezetek megvitatásában, a jelentések elkészítésében és operatív elfogadásában.

A két alakulat támogatni fogja a környezetvédelmi szakbizottság létrehozását.

8. cikk.: Az SZDP és az RMDSZ igényli azoktól a képviselőitől és szenátoraitól, akik küldöttek az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésében és más nemzetközi szervezetekben, illetve parlamenti baráti csoportok tagjai, hogy folyamatosan működjenek együtt az ország érdekeinek nemzetközi téren történő érvényesítéséért.

III. A KORMÁNY TÁMOGATÁSÁVAL KAPCSOLATOSAN, A KORMÁNYPROGRAM ALKALMAZÁSA ÉRDEKÉBEN

9. cikk:

(1) Az SZDP és az RMDSZ vállalja, hogy támogatja a Kormányt a Román Parlament által elfogadott kormányzati program prioritásainak, mindenekelőtt az EU-tárgyalásokra vonatkozó intézkedéseknek, valamint az országos, regionális és helyi szintű gazdasági és társadalmi fejlesztési stratégiáknak az életbe ültetésében.

(2) A két politikai alakulat összehangolja erőfeszítéseit, hogy megsürgesse az Európai Unióval folytatott tárgyalások véglegesítését a 2004. évben.

(3) A két politikai alakulat együttműködik a korrupció visszaszorítását célzó valamennyi jogi, kormányzati és adminisztratív intézkedés alkalmazásáért.

10. cikk: A jogszabályok – törvények, kormányrendeletek, kormányhatározatok – tervezeti előkészítésének időszakában az SZDP konzultál az RMDSZ-szel, valamint a kormány stratégiáját illető fontos kezdeményezések esetében is.

11. cikk: A gazdasági reform felgyorsításában az SZDP és az RMDSZ parlamenti és kormányzati intézkedéseket fogad el a tartós gazdasági növekedés biztosítása érdekében, éspedig:

- a kis- és közepes vállalatok támogatása,
- a hazai és külföldi tőke bevonása, egyenlő esélyt biztosítva a befektetőknek,
- a szövetkezetek szervezéséről és működéséről szóló törvénytervezet közös megegyezéssel történő véglegesítése,
- a helyi hatóságok intézkedéseinek támogatása a tulajdonukba átadott hőközpontok (CET) korszerűsítésére,
- az adózási terhek csökkentése,
- az ipari és mezőgazdasági és az energetikai ágazat átszervezési folyamatának véglegesítése,
- a gazdasági és pénzügyi zárlatok csökkentése,
- a lakásépítési program fejlesztése,
- az erdészeti rendtartás és az országos erdészeti alap kezelésére vonatkozó 2002/75. sz. törvény módosításai életbeültetésének felgyorsítása területén, hogy biztosítsák az erdőtulajdonosok területein létező infrastruktúrához való hozzáférést.

12. cikk: (1) Az aláíró felek fellépnek a tulajdon-visszaszolgáltatási folyamat véglegesítéséért, az érvényben levő szabályozásoknak megfelelően.

(2) Elfogadják a természetben vissza nem adható ingatlanokért járó kárpótlásról szóló törvényt a 2001/10. sz., a 2002/501. sz. és a 2000/1. sz. törvények előírásainak megfelelően.

(3) Rendszabályozzák a 2002. évi 501. sz. törvény tárgyát képező ingatlanok eladásának tilalmát.

13. cikk: A **Szociáldemokrata Párt** és a **Romániai Magyar Demokrata Szövetség** fellépnek a decentralizációs intézkedések folytatásáért az alábbiak szerint:

- Kellő pénzforrásokat bocsátanak a helyi hatóságok rendelkezésére, hogy azok biztosíthassák azoknak a szolgáltatásoknak a minőségét és azon intézmények működését, amelyek a megyei és helyi tanácsok alárendeltségébe kerültek.
- Folytatódik a közigazgatási-területi egységek méltányos támogatása az állami költségvetésből, beleértve a nemzeti kisebbségek által is lakottakat is. Ebben az értelemben a szakminisztériumok támogatni fogják az infrastrukturális és egyéb projekteket ezekben az övezetekben.
- Megvizsgálják a helyi közigazgatásnak szánt, a jövedelemadóból leosztott és egyéb forrásokból származó összegek növelésének lehetőségét.
- Kidolgozzák az Adótörvénykönyv alkalmazási szabályait arra vonatkozóan, hogy lehetővé tegyék a jövedelemadó 1%-át karitatív célokra történő felajánlását.
- Monitorizálják a 2001/215. sz., a helyi közigazgatásról szóló törvény és a végrehajtási utasítások alkalmazási módját, valamint a törvény szigorú betartására vonatkozó operatív intézkedések alkalmazását.
- Intézkednek a 2001/215. sz. törvény 38. cikkelye u. bekezdésében megfogalmazott, az utcák, terek és helyi közérdekű objektumok névadására és névváltoztatására vonatkozó rendelkezések alkalmazása és tiszteletben tartása érdekében a névadásról és névváltoztatásról szóló 2003/48. sz. törvény előírásainak megfelelően.
- Továbbra is támogatják ipari parkok létesítését a nemzeti kisebbségek által lakott megyékben, a helyi tanácsok tulajdonába adva a szükséges infrastruktúrát.
- Országos stratégiát dolgoznak ki a regionális hulladéklerakatokra, illetve az ivóvízforrások védelmére vonatkozóan.
- Felgyorsítják a romániai társadalom informatizálási programját, könnyítési lehetőségeket teremtve a lakossági számítógép-vásárlás támogatására és az internetes hálózat falusi környezetbe való bekapcsolására.

- Tökéletesítik az Európai Unióval kompatibilis vidékfejlesztési intézményi rendszert.

14. cikk: Az Állami Költségvetés Törvényének kidolgozása, a költségvetés végrehajtásának nyomon követése és az adórendszer megreformálásának folytatása terén:

- Konzultálni kell az RMDSZ képviselőivel a 2005. évi állami költségvetési törvény tervezetének kidolgozása folyamán.
- Az illetékes szakminisztériumok képviselőivel együtt elemezni fogják az RMDSZ által benyújtott javaslatokat és ezek beillesztését a 2005. évi állami költségvetési törvény tervezetbe.
- Megvalósítják az infrastruktúra-fejlesztési programokat.

15. cikk: Az SZDP és az RMDSZ kiemelt figyelmet szentel a szociális védelemnek.

(1) Az állami nyugdíjrendszerre és egyéb társadalombiztosítási jogokra vonatkozó 2000/19. sz. törvényt illetően:

- A társadalombiztosítás fizetési időszakra vonatkozóan – a 2000/19. sz. törvény hatályba lépése előtt nyugdíjazott személyek egyetemi (nappali tagozatú) éveinek elismerése, és következképpen jelenlegi nyugdíjjárandóságaik ennek megfelelő újraszámítása.
- A nyugdíjak újraértékelési folyamatának beindítása az alábbiak alapján:
  - az egyéni nyugdíjak növekedésének biztosítása a bérek az 1990-2004 időszakban történő növekedésének megfelelően
  - az állami társadalombiztosítási rendszerből származó, a 2000/19 sz. törvény előtti nyugdíjaztatási szabályok alapján számított valamennyi egyéni nyugdíj növelése.
 A növelést két év folyamán bonyolítják le, 2005 januárja – 2007. januárja között.
- korkedvezményes vagy részben korkedvezményes nyugdíjban való részesülés a rokkantsági nyugdíjasok esetében is, akik eleget tesznek a törvény előírta járulékfizetési időszaknak és korhatárnak.
- Az állami társadalombiztosítási költségvetésből fedezett egyes társadalombiztosítási jogok átminősítése, ezek más költségvetési erőforrásokból való fedezésével.
- E folyamat nyomán jogszabálmódosítások kidolgozása arra, hogy a gyermek 2 éves koráig, illetve a fogyatékos gyermekek esetén 3 éves

korig járó nevelési támogatás átkerüljön a szociális segélyek rendszerébe.

- A kis nyugdíjasok támogatása pótlólagos segélyek formájában.

(2) Kiegészítő társadalombiztosítási rendszer kidolgozása, mely fedezze a viszonylag rövid idejű átmenetet a kétféle tb-forma között a személy szociális helyzete és jövedelme függvényében.

(3) A diákhitel nyújtására vonatkozó szabályozások (az 1999. december 10-i 193 sz. törvénnyel jóváhagyott 1998/105 sz. kormányrendelet az állami egyetemeken tanuló diákoknak adandó banki hitelekéről) alkalmazása a kapcsolódó normák gyors kidolgozásával.

(4) A minimáljövedelem szavatolására vonatkozó 2001/416 sz. törvény módosítása, melynek célja:

- Erőforrások biztosítása a közigazgatás számára, hogy fedezhesse a garantált minimáljövedelem megkövetelte szociális segélyek szükségleteit,
- Fokozott figyelemmel nyomon követik a segélyezett családok sajátos gondjait (a szociális felmérések kritériumainak módosítása),
- A közösség javára végzett munka koherens terveinek kidolgozása.

(5) Sokrétű és átfogó intézkedési rendszer kidolgozása az egyszülős családok védelmére – az ilyen típusú családokat érintő szociális szolgáltatások létesítéséhez és működéséhez szükséges normatív szabályok kidolgozása.

(6) A hátrányos helyzetű személyekre vonatkozó intézkedési terv kidolgozása azzal a céllal, hogy:

- hozzáférhetővé tegyék számukra a környezetet, tisztázva az érvényes jogi előírások alkalmazását, ellenőrzését és azok elmulasztásának büntetését.
- intergálják és újraintegrálják a hátrányos helyzetű személyeket a munkaerőpiacon (óvott egységek létrehozásának serkentése, a közigazgatási hatóságok és a civil szféra szervezeteinek tevékenyebb partnerkapcsolata).

16. cikk: Az egészségügy terén az SZDP és az RMDSZ következetesen fellép a lakosság egészségi állapotának javítását célzó országos stratégiák és programok valóra váltásáért, mégpedig:

- Elfogadják a közegészségügyi törvényt.
- Elfogadják az 1997/145 sz., közegészségbiztosítási törvény kiegészítésére vonatkozó jogszabályjavaslatot, mely biztosítja az ingyenes or-

vosi ellátást azon személyeknek, akik az egészségügyi hálózatban dolgoznak, s azon nyugdíjasoknak, akik e hálózatban dolgoztak.

17. cikk: Az oktatás terén az SZDP és az RMDSZ a következőkben állapodnak meg:

(1) Támogatják és fejlesztik a tanügy intézményes kereteit szakonként és képzési – elemi, gimnáziumi, líceumi és egyetemi – szintenken.

– Folytatódik a decentralizáció folyamata, az intézményi autonómia fejlesztése.

– Egyeztetik a tanügy általános célkitűzéseit a munkaerőpiac tényleges igényeivel.

(2) A felsőoktatásban:

– Az Oktatási és Kutatásügyi Minisztérium programot dolgoz ki az egyetemi bentlakások felújítására és a szálláshelyek bővítésére.

– Megőrizve a Babes-Bolyai Tudományegyetem multikulturális jellegét, megindítják az eljárást, hogy a törvény előírásainak megfelelően, egyes létező szakok egyesítésével még két (egy humán tudományi és egy természet- és reál tudományi) magyar tannyelvű kart hozzanak létre.

(3) Az egyetem előtti oktatásban:

• Az állami oktatás keretében, a tanügyi törvény 121. szakaszának megfelelően és az Európa Tanács erre vonatkozó ajánlásai szellemében biztosítani fogják a magyar nyelv tanulását, a konkrét igényeknek megfelelően.

• A felekezeti középiskolákban, a 2003/2004-es tanévre megállapított beiskolázási számokat tiszteletben tartják a 2004/2005-ös tanévben is. Az igényeknek megfelelően, a felekezetek képviselőivel való konzultálás után az Oktatási és Kutatásügyi Minisztérium jóváhagyja a felekezeti középiskolákban valamennyi profilú osztály működését az 1995/84 sz. törvény módosításáig, ami szabályozza a felekezeti oktatás jogi helyzetét az alkotmánymódosítást követően (32. cikk. 5. bekezd).

• Biztosítani fogják a nemzeti kisebbségek sorából származó szakemberek részvételét a tanügyi reformmal és az iskolahálózat átszervezésével kapcsolatos jogszabályok kidolgozásában, különösképpen az 1995/84 sz. tanügyi törvény és a tanügyi személyzet státútumára vonatkozó 1997/128 sz. törvény egyes előírásainak módosítását célzó jogszabály-javaslatok kidolgozásában.

- Az Oktatási és Kutatásügyi Minisztérium költségvetése révén biztosítják a szükséges pénzügyi támogatást a nemzeti kisebbségek anyanyelvű oktatásában használt tankönyvek elkészítéséhez és kiadásához.
- A magyar nyelvű oktatás támogatása céljából pénzügyi támogatásban részesülnek egyes iskolaépületek felújítási vagy befejezési munkálatai.
- Biztosítják az érettségi és felvételi vizsga, valamint a tanügyi véglegesítői versenyvizsga tételeinek idejében történő lefordítását.
- Rendezni fogják az alacsony létszámú magyar tannyelvű osztályok helyzetét, biztosítják az anyanyelvű oktatást, beleértve az olyan helységekben élő román közösségek esetét is, ahol a magyarok többséget alkotnak.

18. cikk: Az audiovizuális média területén az SZDP és az RMDSZ a következőkben egyezik meg:

- Újraindítják román és magyar nyelven a Marosvásárhelyi területi televízióstúdiót.
- A Kommunikációs és Információs Technológia Minisztériuma elemezni fogja és megoldja az antennahálózat fejlesztését abból a távlatból kiindulva, hogy összekapcsolják ily módon a magyar nyelvű rádió- és televíziós adásokat, megvalósítva azok fokozottabb helyi és országos szintű koherenciáját. Ugyanakkor növelni fogják a marosvásárhelyi és kolozsvári területi stúdiók adásidejét.
- Biztosítják az RTV2 sugárzási hálózatának fejlesztését és kiterjesztését, hogy azt az ország minden megyéjében fogni lehessen.
- Biztosítják a közszolgálati rádió és televízió magyar nyelvű központi és területi műsorainak optimális működéséhez szükséges szakszemélyzetet.

19. cikk: Az Alkotmány alkalmazására vonatkozó törvénykezés:

- Az Alkotmány módosítása nyomán meghozzák a szükséges intézkedéseket, hogy módosítsák ama törvényeke, melyeket összhangba kell hozni az alaptörvénnyel.

20. cikk: Az RMDSZ és az SZDP más területen is együtt fog működni, mégpedig:

- A két politikai alakulat támogatja a Bukarest–Budapest autópálya Brassó–Marosvásárhely–Kolozsvár–Nagyvárad nyomvonalon történő megépítésének megkezdését a 2004. évben.

- **Intézkedéseket foganatosítanak a vallásfelekezetek fokozottabb támogatására** templomok építésére és pénzügyi asszisztenciára vonatkozóan, megsürgetik az egykor a vallásfelekezetek tulajdonát képező épületek visszaadását.
- **Méltányos módon finanszírozzák** a nemzeti kisebbségek kiadót és kiadványait, valamint művelődési rendezvényeit.
- **Biztosítják a nemzeti kisebbségek arányos képviselését**, beleértve az intézményes struktúrák döntéshozó tisztségeit is, országos, területi és helyi szinten.
- A két politikai alakulat szakemberei között konzultációra kerül sor még azelőtt, hogy véglegesítenék álláspontjukat a 2004. évi választásokra vonatkozó választási rendszer módosítása ügyében.
- Törvényt fogadnak el a vallási felekezetektől elkobzott anyakönyvi és számadási dokumentumok visszaadásáról.
- Intézkedéseket foganatosítanak Románia és Magyarország között
- Új határátkelők (főként a Diószeg–Létavértes) **megnyitása** érdekében.
- **Létrehozzák a Nemzeti Kisebbségek Kérdéseit Tanulmányozó Intézetet**; ennek az intézetnek a keretében létesítenek egy részleget a magyarok problémáinak tanulmányozására.
- Megfelelő formában ratifikálják a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Chartáját.
- Megfelelő módon ratifikálják az Alapvető Emberi Jogok és Szabadságjogok Európai Chartájának 12. számú kiegészítő jegyzőkönyvét.
- A rendőrök jogállásáról szóló törvényben foglaltaknak megfelelően a Közigazgatási és Belügyminisztérium programot dolgoz ki arra, hogy azokban a helyiségekben, amelyek a törvény hatálya alá esnek, **alkalmazzanak az illető kisebbség nyelvét is ismerő rendőröket.**

IV. AZ SZDP ÉS AZ RMDSZ HELYI SZINTŰ EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOSAN

21. cikk: A két politikai alakulat javasolja területi szervezeteinek, hogy konzultáljanak a helyi választásokat illetően és találják meg a hatékony együttműködés legmegfelelőbb módozatait.

22. cikk: Az SZDP és az RMDSZ felkéri valamennyi megyei szervezetét, hogy eredményesen működjenek együtt területi szinten, a helyi és me-

gyei tanácsosokat pedig arra, hogy az ország törvényeivel és az illető helység adófizetőinek érdekeivel összhangban levő határozatokat hozzanak.

23. cikk: Az aláíró felek igénylik helyi szervezeteiktől, hogy odahassanak, hogy a helyi tanácsok, a polgármesterek mandátumukból fakadó kötelességeiket teljesítsék, hogy biztosítsák a közigazgatás közeledését az állampolgárhoz, valamint a közszolgáltatások minőségének javítását és operativitásának növelését.

V. A 2004. ÉVRE SZÓLÓ MEGÁLLAPODÁS ELŐÍRÁSAI TELJESÍTÉSÉNEK FELMÉRÉSÉVEL KAPCSOLATOSAN

24. cikk: Az SZDP és az RMDSZ úgy értékeli, hogy a 2003. évben az országos szintű Monitorizálási Bizottság jó körülmények között tevékenykedett, és meghosszabbítja a 2004. évre a két politikai alakulat egyenként öt tagjából álló bizottságának mandátumát.

- **A Megállapodást Kiértékelő Bizottság**, amelyet két társelnök vezet, rendszerint hetente találkozik és megtárgyalja a jelen megállapodásban foglaltak teljesítésével kapcsolatos kérdéseket.
- A helyi szintű együttműködés elemzése alkalmával meghívják az illető területi szervezet képviselőit is.

25. cikk: A Kiértékelő Bizottság havonta tájékoztatja az SZDP és az RMDSZ vezetőit a megállapodásban foglalt célok megvalósításának helyzetéről és módzatairól.

26. cikk: A megállapodásban foglaltak tiszteletben tartása esetén a Romániai Magyar Demokrata Szövetség tartózkodik attól, hogy egyszerű indítványt vagy bizalmatlansági indítványt kezdeményezzen vagy támogasson.

27. cikk: Az aláíró felek negyedévenként elemezni fogják a két politikai alakulat vezetőségének szintjén a Kiértékelő Bizottság által bemutatott jelentés alapján a megállapodásban foglalt célkitűzéseket, és meghozzák a szükséges intézkedéseket.

Megkötöttett Bukarestben, 2004. március 9-én.

SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT	ROMÁNIAI MAGYAR DEMOKRATA SZÖVETSÉG
ADRIAN NĂSTASE	MARKÓ BÉLA
elnök	elnök

2.2. SZLOVÁKIA

2.2.1. Koalíciós Szerződés (2002)

A Szlovák Demokratikus Koalíció (SDKÚ), a Magyar Koalíció Pártja (SMK), a Kereszténydemokrata Mozgalom (KDH) és az Új Polgári Szövetség (ANO), kiindulva a polgároknak a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába való választásokon kinyilvánított akaratából és a közös koalíciós kormányról hozott döntésekből, folytatva így a közügyek felelősségteljes igazgatását a Szlovák Köztársaság minden polgárának közjóléte érdekében, eltökélve magát a szabadság alapelveinek megerősítése mellett, elhatározva a piacgazdaság számára kedvező feltételeinek megeremtését, kifejezve akaratát bejuttatni a Szlovák Köztársaságot a NATO-ba, integrálni hazánkat az Európai Unióba és a többi országgal való jó együttműködést szavatolva, e koalíciós egyezmény közös megalkotása mellett döntöttünk.

Az SDKÚ, az MKP, a KDH, valamint az ANO koalíciós együttműködésének alapja folytatni a legfontosabb társadalmi, gazdasági, szociális és vallási problémák megoldását.

A koalíciós partnerek a Szlovák Köztársaság jövőjéért érzett közös felelősség tudatában kinyilatkozzák határozott szándékukat:

- tovább erősíteni a modern parlamentáris demokráciát mint a polgári társadalom elválaszthatatlan részét, megtartani a jogállamiság általános alapelveit, különös tekintettel az emberi és polgárjogokra,
- kedvező feltételeket teremteni a piacgazdaság fejlődéséhez,
- megerősíteni a Szlovák Köztársaság nemzetközi helyzetét,
- megerősíteni a politikai stabilitást,
- feltételeket kialakítani a társadalmi béke, a nemzetiségi, etnikai és vallási tolerancia eléréséért.

A koalíciós partnerek a fent leírt célok elérése érdekében, saját identitásuk, programjuk és önállóságuk kölcsönös elismerése mellett, konstruktív tárgyalásokon az álláspontok kifejtése után kidolgozták és elfogadták a jelen koalíciós szerződést.

I. A KOALÍCIÓ MŰKÖDÉSÉNEK ALAPELVEI

A koalíció elsődleges feladata, hogy megteremtse a feltételeket egy működőképes kormány létrehozásához, valamint szavatolja ennek a kormánynak

hivatali ideje alatt a szükséges támogatást, különösen a törvényjavaslatok elfogadásánál a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsában. E feladat érdekében a koalíciónak a kormány működésével kapcsolatos együttműködése szélesebb körű a megegyezett esetekben, kiterjed a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsára is.

A koalíciós partnerek közösen tesznek javaslatot a kormány összeállítására. Miután a kormányt kinevezték és megkapta a bizalmat a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsától, a koalíció támogatja a kormányt alkotmányos jogkörei ellátásában.

II. A KOALÍCIÓS EGYÜTTMŰKÖDÉS

1. A koalíciós együttműködés célja a koalíciós partnerek tevékenységének koordinálása a kormányprogram teljesítésének érdekében. A koalíció teljes mértékben támogatja a közjogi méltóságok, szervek alkotmányos helyzetét és tevékenységi körét.

2. A parlamenti többséget a koalíciós kormány számára a koalíciós partnerek saját parlamenti klubjaik által biztosítják. A koalíciós együttműködést, a nézetek és eljárások egyeztetését a koalíciós partnerek képviselői klubjainak elnökei biztosítják.

3. A törvényjavaslatokat, a törvénymódosító indítványokat és a kormány által előterjesztett törvénytervezetek módosítását a koalíciós partnerek képviselői terjesztik elő, miután tájékoztatták az összes koalíciós partner parlamenti klubját.

4. Az összes alapvető döntést és határozatot az SZK kormányában, az SZK Nemzeti Tanácsában és a koalíciós tanácsban minden koalíciós partner beleegyezése után lehet csak elfogadni. Ha nem születik megegyezés, egyik partner sem terjeszti az illetékes szerv elé a kérdéses ügyet, amíg a Koalíciós Tanács nem foglal állást. Ha a kormány ülésén egy kormánytag pártja egyet nem értését fejezi ki, a kormányfő a kérdéses pontot törli az ülés programjából. A programba a kérdéses pontot csak akkor sorolja ismét vissza, ha azt a Koalíciós Tanács megtárgyalta (vétójog).

5. Az SZK kormányának újrafelállítása esetén mindig tiszteletben kell tartani a koalíciós partnerek arányát úgy, ahogy ez a jelen szerződésben, beleértve a függelékeket is, le van fektetve.

6. A kormány tagjainak interpellációkat és kérdéseket a koalíciós partnerek képviselői csak a saját parlamenti klubjuk elnökének a tudomásával tehetnek fel.

7. Az SZK Nemzeti Tanácsa programjának, a kormány, valamint a képviselők által benyújtott törvénytervezetek elfogadásánál a koalíciós partnerek kötelezik magukat, hogy mindent megtesznek azért, hogy a kormány javaslatai, beleértve a kormánynak a képviselői törvényjavaslatokkal kapcsolatos véleményeit is, támogassák a koalíciós képviselők.

8. A koalíciós kormány tagjai és a koalíciós képviselők az SZK Nemzeti Tanácsának ülése előtt együttes ülésen találkoznak.

9. Ha egy koalíciós partnernek fenntartásai vannak egy törvényjavaslat-tal, esetleg egy törvénymódosítással vagy -kiegészítéssel kapcsolatban, a koalíciós partnerek saját képviselőiknek javasolják, hogy csak a koalíciós tanács állásfoglalásának megismerése után döntsenek. Különleges esetben más eljárásban is megegyezhetnek a koalíciós partnerek parlamenti klubja-inak elnökei.

10. A fent leírt alapelvek az SZK Nemzeti Tanácsának szerveire is érvényesek.

III. A KOALÍCIÓS TANÁCS

1. A koalíciós partnerek e szerződés alapján közös szervet hoznak létre – a Koalíciós Tanácsot.

2. A Koalíciós Tanács küldetése főleg:

– a koalíciónak az együttműködés alapvető kérdéseiben, valamint a koalíciós tevékenységgel összefüggő együttműködéssel kapcsolatos véleményeinek megtárgyalása és egyeztetése;

– közös koalíciós eljárás szavatolása a koalíciós tevékenységben, valamint a koalíciós partnerek tevékenységi körében olyan területeken, amelyek összefüggnek a koalíciós tevékenység végzésével, valamint erősen befolyásolja a koalíciós tevékenységet olyan esetekben, ha a problémák túllépik az együttműködésnek a jelen szerződésben lefektetett határait;

– a koalíciós szerződés teljesítésénél keletkező esetleges ellentéteket feloldja;

– megtárgyalja és elfogadja a kormányprogramban végrehajtott változásokat.

3. A koalíciós tanács a szerződő felek három-három képviselőjéből áll:
  - a) a koalíciós partnerként szereplő párt elnöke, esetleg a helyettese,
  - b) a koalíciós partnerként szereplő párt parlamenti frakciójának elnöke, esetleg a helyettese,
  - c) a kormány tagjaiból – minden egyes koalíciós partnertől egy kormánytag.
4. A Koalíciós Tanácsban minden egyes döntésnél egy koalíciós partnernek egy szavazata van.
5. A Koalíciós Tanács tárgyalásainak módját és formáját, vezetését, valamint ülései összehívásának módját a koalíciós partnerek a Koalíciós Tanács ülésrendjében rögzítik.

IV. A KOALÍCIÓS KORMÁNY PROGRAMJÁNAK ALAPELVEI

A koalíciós kormány programjának alapelveit a AZ SDKÚ–MKP–KDH–ANO PROGRAMTÉZISEI című dokumentumban fektették le (kidolgozva 2002. október 3-án), amely ennek a koalíciós szerződésnek a függelékét képezi.

V. ÁLTALÁNOS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. A szerződő felek leszögezik, hogy saját javaslataikat az SZK Nemzeti Tanácsában a koalíciós partnerekkel együtt fogják támogatni. A koalíciós partnerek jogainak súlyos megsértése, ha valamelyik koalíciós partner fontos ügyben és a koalíció más tagjainak akarata ellenére az ellenzékkel szövetkezik egy javaslat elfogadtatása érdekében.
2. A Koalíciós Szerződés érvényét veszti a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába való választások előtti kampány első napján.
3. A Koalíciós Szerződés hatályba lép, miután a koalíciós partnereknek erre feljogosított utolsó tagja is aláírta. A koalíciós tevékenység az alkotmányos tisztségekbe való kinevezések után kezdődik.
4. Ez a Koalíciós Szerződés zárt jellegű, a létrehozó koalíciós partnerek kimondott beleegyezése nélkül harmadik fél belépése vagy a jelen szerződésben lefektetett jogok és kötelességek átruházása harmadik félre nem lehetséges. A parlamenti klubok számának változása a választási időszak folyamán nem nyújt lehetőséget a jelen szerződésben lefektetett arányok megváltoztatására (a kormányban és az SZK Nemzeti Tanácsában).

5. A koalíciós partner abban az esetben mondhatja fel a jelen szerződést, ha jogainak és kötelességeinek gyakorlásában súlyos sérelem érte, ahogyan ez a jelen szerződésben megtalálható, és ha nem sikerült megoldást találni a Koalíciós Tanács ülése utáni harminc napon belül.

6. A Koalíciós Szerződés érvényét veszti a megegyezett érvényességi idő előtt akkor is, ha egy koalíciós partner megszűnik, esetleg olyan mértékben módosul, amely az erőviszonyok megváltoztatásával jár az SZK Nemzeti Tanácsában.

7. Az alulírott pártelnökök mint a koalíciós partnerek képviselői kijelentik, hogy saját pártjuk illetékes szerveinek meghatalmazását élvezik a jelen szerződés aláírásához.

8. A koalíciós partnerek aláírásukkal hitelesítik, hogy a jelen szerződés és az attól elválaszthatatlan függelékek szövegét értik, teljes mértékben, kifogás nélkül egyetértenek vele. A szerződést szabadon, bármiféle befolyásolástól mentesen kötik azzal a céllal, hogy a benne foglalt célokat, jogokat és kötelességeket úgy teljesítsék, hogy közben ne sérüljenek a többi koalíciós partner jogai.

[2002. X. 8.]